

SISTEMUL TVA LA ÎNCASARE

1. INTRAREA ÎN SISTEMUL TVA LA ÎNCASARE

Persoanele care au obligația să aplice sistemul TVA la încasare:

1. Persoanele impozabile înregistrate normal în scopuri de TVA conform art. 153 a căror cifră de afaceri în perioada *1 octombrie 2011 - 30 septembrie 2012 inclusiv* nu depășește plafonul de *2.250.000 lei* aplică sistemul TVA la încasare de la 1 ianuarie 2013. [art. II OG nr. 15/2012]

Aceste persoane **au obligația** să depună la organul fiscal până la data de **25 octombrie 2012 inclusiv** o NOTIFICARE - **formular 097** din care să rezulte că cifra de afaceri în perioada *1 octombrie 2011 - 30 septembrie 2012 inclusiv* nu depășește plafonul de 2.250.000 lei.

În situația în care persoana impozabilă nu depune notificarea va fi înregistrată din oficiu de organul fiscal în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare și va aplica acest sistem începând cu data de 1 ianuarie 2013.

[art. II alin. (2) teza a treia OG nr. 15/2012, OPANAF nr. 1529/2012]

Persoanele impozabile înregistrate normal în scopuri de TVA conform art. 153 care au depășit plafonul de 2.250.000 lei nu aplică sistemul TVA la încasare și nu depun notificarea.

2. Persoanele impozabile care se înregistrează în scopuri de TVA conform art. 153 după data de 1 octombrie 2012 și nu depășesc cifra de afaceri de 2.250.000 lei în perioada în care au fost înregistrate în scopuri de TVA, aplică acest sistem începând cu 1 februarie 2013 - cei care au perioada fiscală luna și cu 1 aprilie 2013 - cei care au perioada fiscală trimestrul.

[art. 134² alin. (3) lit. a) Cod fiscal]

Aceste persoane au obligația să depună la organul fiscal până la data de **25 ianuarie 2013** o NOTIFICARE - **formular 097** din care să rezulte că cifra de afaceri la 31 decembrie 2012 nu depășește plafonul de 2.250.000 lei.

[art. 156³ alin. (11) Cod fiscal, OPANAF nr. 1529/2012]

3. Persoanele impozabile care se înregistrează în scopuri de TVA conform art. 153 în cursul anului 2013 aplică acest sistem începând cu data înregistrării în scopuri de TVA.

[art. 134² alin. (3) lit. b) Cod fiscal]

Aceste persoane NU au obligația să depună NOTIFICAREA, fiind înregistrați din oficiu de organul fiscal în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare.

[art. 156³ alin. (11) Cod fiscal]

CIFRA DE AFACERI pentru calculul plafonului de 2.250.000 lei este constituită din valoarea totală a livrărilor de bunuri și a prestațiilor de servicii taxabile și/sau scutite cu drept de deducere, precum și a operațiunilor rezultate din activități economice pentru care locul livrării/prestării se consideră ca fiind în străinătate, conform art. 132 și 133, realizate în cursul unui an calendaristic.

[art. 134² alin. (3) lit. a) Cod fiscal]

2. APLICAREA SISTEMULUI TVA LA ÎNCASARE

Obligațiile persoanelor care aplică sistemul TVA la încasare:

I. Obligații privind livrările/prestările efectuate:

- să emită facturi cu TVA pentru livrările de bunuri/prestările de servicii taxabile cu mențiunea "TVA la încasare"; [art. 155 alin. (19) lit. p) Cod fiscal]
- să declare, în decontul de TVA, TVA-ul colectat aferent livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile până la data de 25 a lunii următoare perioadei fiscale (lună/trimestru) în care a încasat contravaloarea integrală sau parțială. În mod corespunzător se declară și în declarația 394.

În cazul în care nu încasează contravaloarea integrală sau parțială a livrării de bunuri / prestării de servicii în termen de 90 de zile calendaristice de la data emiterii facturii, are obligația să declare în decontul de TVA, TVA-ul colectat aferent, până la data de 25 a lunii următoare perioadei fiscale (lună/trimestru) în care se împlinește cea de-a 90-a zi calendaristică, de la data emiterii facturii. În mod corespunzător se declară și în declarația 394. [art. 134² alin. (3) și (5), art. 156² Cod fiscal]

OBSERVAȚII:

1. Factura se emite până cel târziu în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care ia naștere faptul generator al taxei (data livrării /data prestării).

În cazul în care se încasează avansuri, factura se emite până cel târziu în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care a încasat avansurile, pentru suma avansurilor încasate în legătură cu o livrare de bunuri/prestare de servicii.

[art. 155 alin. (15) Cod fiscal]

2. Dacă factura nu a fost emisă în termenul prevăzut de lege, exigibilitatea TVA aferentă contravalorii neîncasate intervine în cea de-a 90-a zi calendaristică de la termenul-limită prevăzut de lege pentru emiterea facturii, respectiv TVA-ul se declară în decontul de TVA aferent perioadei fiscale (lună/trimestru) în care se împlinește cea de-a 90-a zi calendaristică de la termenul-limită prevăzut de lege pentru emiterea facturii. În mod corespunzător se declară și în declarația 394.

[art. 156², art. 134² alin. (5) Cod fiscal]

3. TVA-ul exigibil, respectiv TVA-ul care trebuie declarat în decontul de TVA, este TVA-ul aferent încasării integrale sau parțiale, care se determină pentru fiecare încasare în parte prin aplicarea următorului mecanism de calcul: $24 \times 100 / 124$, în cazul cotei standard, și $9 \times 100 / 109$ ori $5 \times 100 / 105$, în cazul cotelor reduse.

[art. 134² alin. (8) Cod fiscal]

CONCLUZIE:

Exigibilitatea TVA colectată, respectiv obligația declarării acesteia în decontul de TVA, intervine la data încasării facturii dacă încasarea are loc în termen de 90 de zile de la data emiterii facturii.

Dacă încasarea nu are loc în termen de 90 de zile de la data emiterii facturii exigibilitatea TVA colectată, respectiv obligația declarării acesteia în decontul de TVA, intervine în cea de-a 90-a zi calendaristică de la emiterea facturii sau de la termenul-limită prevăzut de lege pentru emiterea facturii în cazul în care factura nu a fost emisă în termenul prevăzut de lege.

Operațiuni pentru care nu se aplică sistemul TVA la încasare, pentru care exigibilitatea TVA intervine potrivit regulilor generale (pe facturile emise nu se face mențiunea "TVA la încasare")

Persoanele impozabile care sunt în sistemul TVA la încasare **NU aplică acest sistem pentru următoarele operațiuni** care intră sub incidența regulilor generale privind exigibilitatea TVA (prevăzute la art. 134¹, art. 134², art. 134³):

- a) livrări de bunuri/prestări de servicii pentru care beneficiarul este persoana obligată la plata taxei conform art. 150 alin. (2) - (6), art. 152³ alin. (10) sau art. 160;
- b) livrări de bunuri/prestări de servicii care sunt scutite de TVA (art. 141, art. 143, art. 144, art. 144¹);
- c) operațiuni supuse regimurilor speciale prevăzute la art. 152¹ - 152³ (serviciul unic prestat de agențiile de turism, bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități, aurul de investiții)
- d) livrări de bunuri/prestări de servicii a căror contravaloare este încasată, parțial sau total, **cu numerar** de la beneficiari persoane juridice, persoane fizice înregistrate în scopuri de TVA, persoane fizice autorizate, liber profesioniști și asocieri fără personalitate juridică;
- e) livrări de bunuri/prestări de servicii pentru care beneficiarul este o persoană afiliată furnizorului/prestatorului potrivit art. 7 alin. (1) pct. 21.

[art. 134² alin. (6) Cod fiscal]

II. Obligații privind achizițiile de bunuri/servicii efectuate:

- să deducă TVA-ul din facturile de achiziții de bunuri și servicii destinate operațiunilor prevăzute la art. 145 alin. (2) numai în momentul în care își vor plăti furnizorii (indiferent dacă furnizorii sunt sau nu în sistemul TVA la încasare), prin declararea acestuia ca TVA deductibil în decontul de TVA aferent perioadei fiscale în care fac plata parțială sau totală a facturii de achiziție **(indiferent de destinația achizițiilor: pentru operațiuni pentru care se aplică sau nu sistemul tva la încasare)**.

[art. 145 alin. (1²), art. 156² Cod fiscal]

Excepție:

Chiar dacă nu au efectuat plata furnizorilor vor putea să deducă TVA-ul înscris în facturile de achiziții pentru următoarele:

- de achiziții intracomunitare de bunuri și servicii;
- pentru importuri sau situații în care bunurile ies din regimurile vamale prevăzute la art. 144 lit. a) și d);
- de achiziții în cadrul unei operațiuni triunghiulare când este beneficiarul livrării ulterioare;
- de achiziții de bunuri pentru care se aplică taxare inversă potrivit prevederilor art. 160;
- de achizițiile de gaze naturale sau energie electrică în condițiile prevăzute la art. 132 alin. (1) lit. e) sau f);
- de achiziții de bunuri și servicii care au locul taxării cu TVA în România de la persoane impozabile nestabilite și neînregistrate în scopuri de TVA în România;
- de achiziții de aur de investiții efectuate de beneficiarul care și-a exercitat opțiune de taxare către cumpărător.

[art. 145 alin. (1²) teza a 2-a Cod fiscal]

ATENȚIE!!!

Cumpărătorii/beneficiarii care nu aplică sistemul TVA la încasare și achiziționează bunuri și servicii de la persoane care aplică sistemul TVA la încasare vor putea să deducă TVA-ul din facturile de achiziții de bunuri și servicii destinate operațiunilor prevăzute la art. 145 alin. (2) numai în momentul în care își vor plăti furnizorii/prestatorii, prin declararea acestuia ca TVA deductibil în decontul de TVA aferent perioadei fiscale în care fac plata parțială sau totală a facturii de achiziție.

[art. 145 alin. (1¹) Cod fiscal]

Sistemul TVA la încasare se aplică numai pentru operațiuni pentru care locul livrării, conform prevederilor art. 132, sau locul prestării, conform prevederilor art. 133, se consideră a fi în România.

[art. 134² alin. (6) teza a 2-a Cod fiscal]

Sistemul de TVA la încasare nu se aplică de persoanele impozabile care fac parte dintr-un grup fiscal unic conform prevederilor art. 127 alin. (8).

[art. 134² alin. (6) prima teză Cod fiscal]

SCHEMA DEDUCERII/EXIGIBILITĂȚII TVA, ÎNCEPÂND CU 1 IANUARIE 2013

FURNIZOR/PRESTATOR	BENEFICIAR
<ul style="list-style-type: none"> Persoană în sistem TVA la încasare <p><i>Exigibilitatea TVA din factură numai la încasarea acesteia (totală sau parțială)</i> dacă încasarea are loc în termen de 90 de zile de la data emiterii facturii, în caz contrar în cea de-a 90-a zi calendaristică de la emiterea facturii sau de la termenul-limită legal pentru emiterea facturii</p>	<ul style="list-style-type: none"> Persoană în sistem TVA la încasare: <i>Nu deduce TVA decât la plata facturii</i>
	<ul style="list-style-type: none"> Persoana care nu e în sistem TVA la încasare: <i>Nu deduce TVA decât la plata facturii</i>
<ul style="list-style-type: none"> Persoană care nu e în sistem TVA la încasare: <p><i>Exigibilitatea TVA la data emiterii facturii</i> <i>cf. art. 134² alin. (1) și (2) lit. a) și b)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Persoană în sistem TVA la încasare: <i>Nu deduce TVA decât la plata facturii</i>
	<ul style="list-style-type: none"> Persoană care nu e în sistem TVA la încasare <i>Deduce TVA pe baza facturii</i>

Reguli care se aplică pentru facturile emise de persoanele impozabile înainte de INTRAREA în sistemul TVA la încasare:

1. În cazul facturilor emise pentru contravaloarea **totală** a livrării de bunuri / prestării de servicii înainte de data intrării în sistemul de TVA la încasare, indiferent dacă acestea sunt sau nu încasate, pentru care faptul generator de taxă (data livrării /data prestării) intervine după intrarea în sistemul TVA la încasare, **exigibilitatea TVA rămâne la data emiterii facturii pentru contravaloarea totală a livrării de bunuri/prestării de servicii.**

[art. 134² alin. (7) lit. a) prima teză Cod fiscal]

2. În cazul facturilor emise pentru contravaloarea **parțială** a livrării de bunuri / prestării de servicii înainte de data intrării în sistemul de TVA la încasare, indiferent dacă au fost ori nu încasate, pentru care faptul generator de taxă (data livrării /data prestării) intervine după data intrării persoanei impozabile în sistem, **exigibilitatea TVA va interveni la data emiterii facturii pentru contravaloarea parțială**. Pentru diferențele care vor fi facturate după data intrării în sistemul de TVA la încasare, exigibilitatea intervine la data încasării facturii/facturilor dar nu mai mult de 90 de zile de la data emiterii facturii. [art. 134² alin. (7) lit. a) teza a doua Cod fiscal]

FACTURI EMISE ÎNAINTE DE DATA INTRĂRII ÎN SISTEMUL DE TVA LA ÎNCASARE (fapt generator - după data intrării în sistem)	EXIGIBILITATEA TVA
1. Pentru contravaloarea totală a livrării de bunuri/prestării de servicii	La data facturii
2. Pentru contravaloarea parțială a livrării de bunuri/prestării de servicii	
[art. 134 alin. (4 ¹), art. 134 ² alin. (7) lit. a) Cod fiscal]	

3. IEȘIREA DIN SISTEMUL TVA LA ÎNCASARE

Persoana impozabilă înregistrată în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare și care va depăși în cursul anului 2013 plafonul de 2.250.000 lei are următoarele obligații:

- să depună la organul fiscal, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare perioadei fiscale (luna/trimestru) în care a depășit plafonul, o notificare - formular 097 din care să rezulte cifra de afaceri realizată, în vederea schimbării sistemului aplicat;

[art. 156³ alin. (12) Cod fiscal]

- să aplice sistemul TVA la încasare până la sfârșitul perioadei fiscale (luna/trimestru) următoare celei în care plafonul a fost depășit .

[art. 134² alin. (4) Cod fiscal]

În situația în care persoana impozabilă care depășește plafonul nu depune notificarea, va fi radiată din oficiu de organul fiscal din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, începând cu data înscrisă în decizia de radiere din registru.

Pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate de persoana impozabilă în perioada cuprinsă între data la care persoana impozabilă avea obligația de a nu mai aplica sistemul TVA la încasare și data radierii din oficiu de către organul fiscal din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, se aplică regulile generale privind exigibilitatea taxei, prevăzute la art. 134² alin. (1) și (2), iar dreptul de deducere a TVA aferente achizițiilor efectuate de persoana impozabilă în perioada respectivă este amânat până în momentul în care taxa aferentă bunurilor și serviciilor care i-au fost livrate/prestate a fost plătită furnizorului/prestatorului, în conformitate cu prevederile art. 145 alin. (1²). [art. 156³ alin. (12) Cod fiscal]

Reguli care se aplică pentru facturile emise de persoanele impozabile înainte de IEȘIREA din sistemul TVA la încasare:

1. În cazul facturilor emise pentru contravaloarea **totală** a livrării de bunuri/prestării de servicii înainte de data ieșirii din sistemul de TVA la încasare, indiferent dacă acestea sunt ori nu încasate, pentru care faptul generator de taxă (de regulă data livrării /data prestării) intervine după ieșirea din sistemul TVA la încasare, se continuă aplicarea sistemului, respectiv **exigibilitatea taxei intervine la data încasării facturii dar nu mai mult de 90 de zile de la data emiterii facturii.**

[art. 134² alin. (7) lit. b) prima teză Cod fiscal]

2. În cazul facturilor emise pentru contravaloarea **parțială** a livrării de bunuri/prestării de servicii înainte de data ieșirii din sistemul de TVA la încasare, pentru care faptul generator de taxă (data livrării/data prestării) intervine după data ieșirii persoanei impozabile din sistemul TVA la încasare, **exigibilitatea taxei intervine la data încasării facturii dar nu mai mult de 90 de zile de la data emiterii facturii** numai pentru taxa aferentă contravalorii parțiale a livrărilor/prestărilor facturate înainte de ieșirea din sistem a persoanei impozabile. Pentru diferențele care vor fi facturate după data ieșirii din sistemul de TVA la încasare, exigibilitatea intervine la data emiterii facturii/facturilor.

[art. 134² alin. (7) lit. b) teza a doua Cod fiscal]

FACTURI EMISE ÎNAINTE DE DATA IEȘIRII DIN SISTEMUL DE TVA LA ÎNCASARE (fapt generator - după data ieșirii din sistem)	EXIGIBILITATEA TVA
1. Pentru contravaloarea totală a livrării de bunuri/prestării de servicii	La data încasării
2. Pentru contravaloarea parțială a livrării de bunuri/prestării de servicii	
[art. 134 alin. (4 ¹), art. 134 ² alin. (7) lit. b) Cod fiscal]	